

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1016/2
Podgorica, 14.10.2019. godine

Na osnovu člana 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16 i 92/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „**Televizija Vijesti**“ d.o.o. iz Podgorice, emiteru televizijskog programa „Televizija Vijesti“, izriče se **upozorenje** kao upravno-nadzorna mjera **jer je** dana 04. septembra 2019.g. u terminu od 09:24:20 do 9:27:20 sati (3 minuta) emitovao prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije i propustio da oglašavanje učini prepoznatljivim i odvojenim od ostalih programskih sadržaja.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a) emitovanja prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije (član 85 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i član 13 stav 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11));
 - b) kršenja obaveze emitera da telepromociju, kao vid oglašavanja, učini lako prepoznatljivom i vizuelno odvojenom od ostalih programskih sadržaja (član 89 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i član 37 stav 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama).
3. Privrednom društvu „Televizija Vijesti“ d.o.o. iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „Televizija Vijesti“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Privredno društvo „Televizija Vijesti“ d.o.o. je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru televizijskog programa „Televizija Vijesti“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru ‘Televizija Vijesti’ upozorenje jer je dana 04. septembra 2019. godine emitovao prikrivenu komercijalnu audiovizuelnu komunikaciju, odnosno što je propustio da telepromociju, kao vid oglašavanja, učini lako prepoznatljivom i odvojenom od ostalih programskih sadržaja“.
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcq.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Redovnim monitoringom emitovanog televizijskog programa „Televizija Vijesti“, privrednog društva „Televizija Vijesti“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: emiter), Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je konstatovala da je dana 04. septembra 2019. godine, u okviru jutarnjeg programa „Boje jutro“, u terminu od 09:24:20 do 9:27:20 sati (3 minuta) emitovan programski sadržaj posvećen repertoaru bioskopa „Cineplex“, a koji je sadržao elemente komercijalne AV komunikacije (nalaz Sektora za monitoring broj 05-1016 od 11.09.2019. godine).

Imajući u vidu standarde o komercijalnim AVM komunikacijama i učešću ovih sadržaja u programskom sadržaju koji je predmet nalaza, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja čl. 85 st. 1, čl. 88 i čl. 89 st. 1 Zakona o elektronskim medijima ("Sl.list CG", br. 46/10, 40/11, 53/11, 6/13, 55/16 i 92/17, u daljem tekstu: "Zakon"), čl. 13 st. 1 i st. 2 i čl. 37 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11, u daljem tekstu: "Pravilnik") i tač. 2.3. izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-19.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornih programskih sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-1016/1 od 18.09.2019.g.). Dana 30.09.2019.g. zahtjev za izjašnjenje je vraćen Agenciji kao neuručen („nije tražio“), iako je uredno poslat na zvaničnu adresu emitera.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih programskih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- televizijsko oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kojeg oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod, uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 stav 1 tačka 14 Zakona).
- prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu (član 8 stav 1 tačka 15 Zakona i član 4 stav 1 tačka b Pravilnika).
- telepromocija, prema članu 4 st. 1 tačka m) Pravilnika, predstavlja oblik oglašavanja tokom prenosa programa pri čemu se pravi pauza u dotadašnjem toku uredničkog sadržaja, a voditelj preuzima ulogu prezentera određenih proizvoda ili usluga.
- zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije (član 85 stav 1 Zakona i član 13 stav 1 Pravilnika).
- članom 88 Zakona predviđeno je da komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva i može biti u obliku: radijskog i televizijskog oglašavanja, telešopinga, sponzorstva i plasmana proizvoda.
- član 89 stav 1 Zakona i član 37 stav 1 Pravilnika predviđaju da radijsko i televizijsko oglašavanje i telešoping moraju biti lako prepoznatljivi i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojeni od ostalih programskih sadržaja.

Na osnovu uvida u snimak emitovanog programskog sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je dana 04. septembra 2019.g., u okviru jutarnjeg programa „Boje jutra“, emitovanog u terminu od 06:29:10 do 09:31:12 sati (3 sata 2 minuta 2 sekunde), emitovao i programski sadržaj posvećen repertoaru bioskopa „Cineplexx“, u terminu od 09:24:20 do 9:27:20 sati (3 minuta).

Tokom emitovanja navedenog programskog sadržaja, na ekranu nije bilo vidljivo grafičko obavještenje da je u pitanju komercijalna AV komunikacija (plaćeni termin, telepromocija i sl.).

2. U nastavku je dat transkript emitovanog programskog sadržaja koji je predmet nalaza:

Najava/Novinarski tekst (OFF): „A u bioskopu 'Cineplexx' u tržnom centru 'Delta City' na repertoaru su novi filmovi. Od, dakle, ove nedjelje možete pogledati film 'Pad anđela'. Riječ je o trećem poglavlju filmske franšize koja je započela 'Padom Olimpa' i nastavila se 'Padom Londona', sa Džerardom Batlerom i Morganom Frimenom u glavnim ulogama.“

Najava/Novinarski tekst (OFF): „Još jedan od filmova koje možete pogledati je film 'Delirijum tremens'. U pitanju je novi film čuvenog srpskog reditelja i scenariste Gorana Markovića, koji je snimljen nakon velikog uspjeha istoimene pozorišne predstave.“

Najava/Novinarski tekst (OFF): „A još jedan od filmova koje možete pogledati je film 'Umjetnost vožnje po kiši'. Inače, deceniju nakon ogromnog uspjeha sa filmom 'Marli i ja', Fox je snimio još jedan film o, kako se u narodu kaže - jednakom članu porodice. Ovaj put o pričljivom psu Encu.“

Programski sadržaj, naveden u transkriptu, iz studija prezentuje voditeljka jutarnjeg programa Majda Banda. Kao pokrivalice korišćeni su trejleri filmova o kojima je riječ u najavama.

Emisija čiji je programski sadržaj predmet nalaza, na početku i na kraju označena je kao sponzorisan program, uz grafičko obavještenje: „SPONZORI EMISIJE: 'Erste bank', 'm:tel', studio osmislio i opremio 'doding', 'Dormeo'“.

Jutarnji program „Boje jutra“ takođe je sadržao oznaku plasmana proizvoda (PP).

3. Ne dovodeći u pitanje pravo emitera da, u formi novinarskog priloga, obavijesti gledaoce o repertoaru bioskopa „Cineplexx“, predmetni prilog se nedvosmisleno može smatrati oglašavanjem, odnosno telepromocijom u toku emisije / programa, jer u njemu značajnu ulogu imaju informacije od značaja samo za određenog pružaoca usluge / bioskop („Cineplexx“), kao i ekskluzivnost njegove ponude („... u bioskopu 'Cineplexx' u tržnom centru 'Delta City' na repertoaru su novi filmovi...“), („... ove nedjelje možete pogledati film 'Pad anđela'“), („... 'Delirijum tremens'... film čuvenog srpskog reditelja i scenariste Gorana Markovića“), („... 'Umjetnost vožnje po kiši'... još jedan film o, kako se u narodu kaže - jednakom članu porodice...“).
4. Postojanje prikrivenog oglašavanja (prisustvo promotivnog elementa u cilju oglašavanja, dovođenje gledalaca u zabludu, finansijska nadoknada) može se sagledati na osnovu nekoliko elemenata, i to:
 - kroz opisivanje je predstavljen poslovni subjekt (bioskop „Cineplexx“) na način da se preporučuje njegova ponuda (filmovi „Pad anđela“, „Delirijum tremens“ i „Umjetnost vožnje po kiši“), uz isticanje prednosti ponude, a voditeljka se gledaocu obraća kao potencijalnom gledaocu, tj. korisniku usluga navedenog bioskopa. Na osnovu navedenog sadržaj nedvosmisleno sadrži promotivni element;
 - analizirani programski sadržaj može dovesti u zabludu gledaoca, u pogledu svoje stvarne prirode, odnosno pogodan je da ga uvjeri da je riječ o sadržaju koji nije komercijalne prirode. Takvo dovođenje u zabludu prevashodno je moguće zbog načina na koji sadržaj prezentuje ponudu, u formi novinarskog priloga, kroz navođenje da se između ostalog radi o „... repertoaru bioskopa 'Cineplexx'“;
 - prilog je naglašeno promotivnog karaktera. Iako bi se moglo naći uredničko opravdanje za predstavljanje informacija o novim filmskim ostvarenjima, sadržaj je prevashodno posvećen promociji određenog poslovnog subjekta (bioskopa „Cineplexx“) i njegove filmske ponude (novi filmovi, vrijeme emitovanja...).
5. U toku emitovanog programskog sadržaja voditeljka je preuzela ulogu prezentera bioskopa „Cineplexx“, tj. njegove filmske ponude („A u bioskopu 'Cineplexx' u tržnom centru 'Delta City' na repertoaru su novi filmovi...“, „... od, dakle, ove nedjelje možete pogledati...“), a sve to bez ikakve oznake da se radilo o televizijskom oglašavanju (telepromociji). Na ovaj način emiter nije učinio televizijsko oglašavanje lako prepoznatljivim i odvojenim od ostalih programskih sadržaja, čime je prekršio član 89 stav 1 Zakona i član 37 stav 1 Pravilnika.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da je emiter emitovanjem predmetnog sadržaja prekršio standarde o komercijalnim AVN komunikacijama u dijelu zabrane emitovanja neoznačene telepromocije,

odnosno propuštanja obaveze da televizijsko oglašavanje učini lako prepoznatljivim i odvojenim od ostalih programskih sadržaja. Na taj način on je emitovao prikrivene komercijalne AV komunikacije.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 8.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-19 od 21.07.2011.g. emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je objavljivanjem programskog sadržaja prekršio član 85 stav 1 i član 89 stav 1 Zakona, kao i član 13 stav 1 i član 37 stav 1 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usagiasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „Televizija Vijesti“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Privrednom društvu „Televizija Vijesti“ iz Podgorice je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom televizijskom programu „Televizija Vijesti“.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Televizija Vijesti“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva